ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lietas Nr. A420568712
Lietas arhīva Nr. AA43-0478-15/4

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2015.gada 22.janvārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente R.Paegle, tiesnesis M.Birzgalis un tiesnese V.Zommere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /M.K./ (turpmāk – pieteicējs) pieteikuma par Rīgas domes Labklājības departamenta 2012.gada 2.oktobra lēmuma Nr.DL-12-426-ap „Par dzīvokļa pabalsta aprēķinu" atzīšanu par prettiesisku un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru dzīvokļa pabalsta aprēķinā tiktu iekļauta pieteicēja maksājumu daļa uzkrājumu fondā, sakarā ar pieteicēja apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 8.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2012.gada 9.augustā Rīgas domes Sociālais dienests, izskatot pieteicēja iesniegumus, pieņēma lēmumu Nr.RSD-12-6156-ap „Par līdzdarbības pienākumu izpildi, dzīvokļa pabalsta aprēķinu", ar kuru nolēma samazināt dzīvokļa pabalstu līdz Ls 6,57 mēnesī par 2012.gada maiju. Minētajā lēmumā norādīts, ka pēc aprēķina Ls 0,00 (pieteicēja vidējie ienākumi mēnesī) – Ls 40,00 (pieteicēja pabalsts garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai (turpmāk – GMI pabalsts)) – Ls 43,25 (normatīvie izdevumi par dzīvojamās telpas īri un komunālajiem pakalpojumiem par 2012.gadu maijā) = – Ls 43,25 pieteicējam aprēķinātais dzīvokļa pabalsts. Daļa no norādītās summas Ls 31,10 apmērā 2012.gada 25.jūnijā ir pārskaitīta uz pieteicēja bankas kontu. Līdz ar to pieteicējam, ņemot vērā iesniegto 2012.gada maija dzīvokļa kvīti, vēl pienākas dzīvokļa pabalsts Ls 12,15 apmērā. Pēc aprēķina Ls 0,00 (pieteicēja vidējie ienākumi mēnesī) – Ls 40,00 (pieteicēja GMI pabalsts) – Ls 25,52 (normatīvie izdevumi par dzīvojamās telpas īri un komunālajiem pakalpojumiem par 2012.gadu jūnijā)= – Ls 25,52 pieteicējam aprēķinātais dzīvokļa pabalsts. Rīgas domes Sociālais dienests pieteicējam jau izmaksājis dzīvokļa pabalstu Ls 31,10 par 2012.gada jūniju. Līdz ar to, ņemot vērā iesniegto 2012.gada jūnija dzīvokļa kvīti, iestāde pieteicējam ir pārmaksājusi dzīvokļa pabalstu Ls 5,58, tādēļ Rīgas domes Sociālajam dienestam nav pamata piešķirt daļēji aprēķināto dzīvokļa pabalstu Ls 5,58 apmērā par 2012.gada maiju. Pēc aprēķina pieteicējam aprēķinātais dzīvokļa pabalsts par 2012.gada maiju – pieteicējam iestādes pārmaksātais pabalsts par 2012.gada jūniju = Rīgas domes Sociālā dienesta pārmaksātais pabalsts par 2012.gada maiju (Ls 12,15 – Ls 5,58 = Ls 6,57 dzīvokļa pabalsts par 2012.gada maiju). Vienlaikus lēmumā norādīts, ka iestāde nav tiesīga ieskaitīt normatīvajos izdevumos uzkrājumu fondu Ls 5,24 apmērā.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicējs vērsās ar sūdzību Rīgas domes Labklājības departamentā (turpmāk – iestāde vai atbildētājs).

Izskatot pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, atbildētājs ar 2012.gada 2.oktobra lēmumu Nr.DL-12-426-ap „Par dzīvokļa pabalsta aprēķinu" (turpmāk – Lēmums) nolēma apstrīdēto lēmumu atstāt negrozītu daļā par atteikumu iekļaut dzīvokļa pabalsta aprēķinā pieteicēja maksājumu daļu uzkrājuma fondā.

[2] Pieteicējs vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atzīt Lēmumu par prettiesisku un izdot labvēlīgu administratīvo aktu.

Pieteikumā norādīti šādi apsvērumi.

[2.1] Kopš 2012.gada 1.maija dzīvojamās mājas /adrese/, apsaimniekošanu pārņēma SIA „Rusova nami", kas sāka izrakstīt mājas apsaimniekošanas rēķinus, tajos norādot, ka konkrēta summa tiek novirzīta uzkrājumu fondam.

[2.2] Teorētiski uzkrājumu fonds ir paredzēts mājas kapitālajam remontam, bet faktiski šī nauda tiek izmantota mājas inženiertīklu remonta aktuālajām vajadzībām, kā tas notika mājā /adrese/. 2012.gada maijā un jūnijā par attiecīgi iekasēto naudu no uzkrājumu fonda tika remontēts siltummezgls, kas nekādā veidā nav attiecināms uz mājas kapitālā remonta darbiem, kā to traktē Rīgas domes Sociālais dienests, bet ir attiecināms uz komunālo pakalpojumu saņemšanu.

[2.3] Telefoniski konsultējoties ar mājas apsaimniekotāju, Rīgas domes Sociālais dienests saņēma apsaimniekotāja mutisku atbildi, ka uzkrājumu fonds paredzēts mājas kapitālajam remontam, taču tas neatbilst patiesībai, jo 2012.gada maijā un jūnijā šos līdzekļus apsaimniekotājs izlietoja siltummezgla remontdarbiem, lai nodrošinātu mājas iemītniekus ar komunālajiem pakalpojumiem. Tādējādi konkrētā summa izmantota, lai mājas iedzīvotāji varētu saņemt komunālos pakalpojumus.

[2.4] Rīgas domes Sociālais dienests 2012.gada maijā un jūnijā nepamatoti samazināja pieteicējam dzīvokļa pabalstu

par attiecīgo summu (Ls 2,62, kas ir 50% no kopējās Uzkrājumu fondā iemaksātās summas Ls 5,24, jo otrus 50% jeb Ls 2,62 apmaksā dzīvokļa īrnieks /A.K./).

[2.5] Mājas apsaimniekotājs nav sniedzis atbildi, cik un kādiem nolūkiem izmantota Uzkrājumu fonda nauda 2012.gada maijā un jūnijā, norādot, ka tam nav pienākuma atbildēt uz privātpersonu iesniegumiem.

Savukārt Rīgas domes Sociālais dienests nepieprasīja apsaimniekotājam informāciju par fonda izlietojumu.

[3] Rakstveida paskaidrojumā atbildētājs pieteikumu neatzīst, bet norāda šādus argumentus.

[3.1] Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumu Nr.299 „Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu" 7.punktu sociālais dienests pārbauda personas sniegtās ziņas, izmantojot valsts un pašvaldību datu reģistrus, kā arī pieprasa ziņas, tostarp no privātpersonām.

Atbilstoši Rīgas domes 2004.gada 17.februāra saistošo noteikumu Nr.56 „Par dzīvokļa pabalstu Rīgas iedzīvotājiem" 2.pielikuma 8.punktam normatīvajos izdevumos par dzīvokli tiek ņemti vērā izdevumi par pakalpojumiem atbilstoši īres (apsaimniekošanas izdevumu) un komunālo maksājumu kvītī norādītajai summai un citiem izdevumiem par dzīvokli (t.sk. zemes nomas maksai, nekustamā īpašuma nodoklim un līdz Ls 8 par viena ūdens skaitītāja pārbaudi).

Minēto noteikumu 9.punkts noteic, ka normatīvajos izdevumos par dzīvokli netiek ieskaitīta maksa par kabeļtelevīziju, kā arī izdevumi, kas saistīti ar nama remontdarbiem.

[3.2] Sazinoties ar SIA „Rusova nami" pārvaldnieku /J.S./, Rīgas domes Sociālā darba speciāliste noskaidroja, ka rēķinā iekļautais maksājums uzkrājumu fondā tiek izlietots mājas labiekārtošanai un remontiem.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 8.novembra spriedumu pieteikums noraidīts, pamatojoties uz turpmāk minētajiem motīviem.

[4.1] Ar Lēmumu atbildētājs neieskaitīja normatīvajos izdevumos par 2012.gada maiju pieteicēja veikto uzkrājumu fonda iemaksu Ls 5,24 apmērā.

Pieteicējs Lēmumu uzskata par prettiesisku un lūdz izdot labvēlīgu administratīvo aktu.

Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi. Turklāt šādā gadījumā tiesa nav saistīta tikai ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Izskatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu. Konstatējot, ka kāds labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikums nav iestājies, tiesai nav pamata apmierināt prasījumu *(sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā SKA-118/2007 10.punktu)*.

Līdz ar to ir jāpārbauda, vai pastāv priekšnoteikumi pieteicēja pieprasītā labvēlīgā administratīvā akta izdošanai.

Savukārt attiecībā uz Lēmumu daļā, ar kuru samazināts pieteicējam dzīvokļa pabalsts par 2012.gada maiju, ir pārbaudāma atbildētāja norādītā argumentācija un tiesiskais pamats.

[4.2] Sociālās palīdzības sniegšanas un saņemšanas principus, to personu loku, kurām ir tiesības saņemt šo palīdzību regulē Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums un uz šā likuma pamata izdotie tiesību akti.

Tiesa atsaucās uz Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3.panta otrajā daļā un likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 25.panta pirmajā daļā noteikto.

Pašvaldībai ir tiesības maksāt dzīvokļa pabalstu personām, kas denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā mājā lieto dzīvojamo telpu, kuru tās ir lietojušas līdz īpašuma tiesību atjaunošanai, kā arī noteikt citas personu kategorijas, kurām ir tiesības saņemt dzīvokļa pabalstu.

[4.3] Tiesa atsaucās uz Rīgas domes 2004.gada 17.februāra saistošo noteikumu Nr.56 „Par dzīvokļa pabalstu Rīgas iedzīvotājiem" *(bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī)* 1.2.apakšpunktu.

Tiesa atzina, ka nav strīda par to, ka pieteicējs 2012.gada maijā un jūnijā atbilda personu kategorijai, kuras ir tiesīgas saņemt dzīvokļa pabalstu Rīgas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā.

Lietā ir strīds par to, vai pašvaldība pamatoti pieteicējam neizmaksāja dzīvokļa pabalstu par summu Ls 5,24, kas norādīta kā iemaksa uzkrājumu fondā.

Atbilstoši Rīgas domes 2004.gada 17.februāra saistošo noteikumu Nr.56 „Par dzīvokļa pabalstu Rīgas iedzīvotājiem" 1.2.apakšpunktam dzīvokļa pabalsta apmērs tiek aprēķināts kā starpība starp palīdzības pieprasītāju kopējo GMI un normatīvo izdevumu summu un palīdzības pieprasītāju kopējiem ienākumiem:

P = GMI +K – I, kur

P – dzīvokļa pabalsta apmērs;

GMI – garantētā minimālā ienākumu summa palīdzības pieprasītājiem;

K – normatīvie izdevumi par īri un komunālajiem pakalpojumiem;

I – palīdzības pieprasītāju ienākumi (ieskaitot attiecīgajā mēnesī saņemto GMI līmeņa pabalstu).

Lietas materiālos atrodas SIA „Rusova nami" rēķins Nr.0022-120510-GER-22 par 2012.gada maija apsaimniekošanas izdevumiem, kurā norādīts, ka pieteicējam jāveic apmaksa par apsaimniekošanas izdevumu pakalpojumiem Ls 13,05 un iemaksa uzkrājumu fondā Ls 5,24.

Pieteicējs iebilst, ka iemaksa uzkrājumu fondā patiesībā nav remonta veikšanai, bet gan komunālo pakalpojumu

sniegšanas nodrošināšanai.

Tiesa atsaucās uz Ministru kabineta 2008.gada 9.decembra noteikumu Nr.1014 „Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" 7.punktā noteikto, ka ikvienā dzīvojamā mājā organizējami šādi uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumi:

7.1. dzīvojamās mājas kopīpašumā esošās daļas un tai piesaistītā zemesgabala sanitārā kopšana un labiekārtošana (tai skaitā deratizācija, dezinsekcija);

7.2. dzīvojamās mājas (tai skaitā inženiertehnisko komunikāciju un sistēmu) tehniskā apkope, kārtējie remontdarbi;

7.3. mājas pārvaldīšanas pakalpojumi (tai skaitā finanšu uzskaites un juridiskie pakalpojumi, lietvedības nodrošināšana);

7.4. nākamajam periodam nepieciešamo remontdarbu plānošana (vismaz trim nākamajiem gadiem vai citam dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē noteiktajam periodam).

Tiesa atzina, ka iemaksa uzkrājumu fondā ir uzskatāma par dzīvojamās mājas apsaimniekošanas izdevumiem, neatkarīgi no tā, vai iemaksa tiek izmantota nepieciešamo remontdarbu plānošanai vai arī dzīvojamās mājas (tai skaitā inženiertehnisko komunikāciju un sistēmu) tehniskajai apkopei un kārtējiem remontdarbiem, tostarp ar nolūku nodrošināt komunālo pakalpojumu pieejamību dzīvojamās mājas iedzīvotājiem.

[4.4] Tiesa atsaucās uz Ministru kabineta 2008.gada 9.decembra noteikumu Nr.1014 „Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" 13.punktu.

Atbilstoši ierakstam Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr.9746 22 pieteicējam ir nostiprinātas īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu Nr.22, /adrese/, kadastra apzīmējums /kadastra numurs /. Pieteicējs kā dzīvokļa īpašuma īpašnieks nevar atteikties no Ministru kabineta 2008.gada 9.decembra noteikumu Nr.1014 „Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" 7.punktā minēto uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu nodrošināšanas dzīvojamai mājai, tostarp arī no uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu apmaksas.

Tā kā pieteicējs ir dzīvokļa, kura uzturēšanai tiek prasīts labvēlīgs administratīvais akts, īpašnieks, tad tieši pieteicējam ir jāpierāda savi paskaidrojumi par apsaimniekošanas kārtību šajā īpašumā un jāvēršas pie nama apsaimniekotāja, kas nepastarpināti rīkojas arī pieteicēja kā dzīvokļa īpašnieka interesēs un uzdevumā, lai iegūtu nepieciešamos pierādījumus.

Tiesa atzina, ka katrā atsevišķā gadījumā iestāde neveic rēķinu padziļinātu pārbaudi, bet tikai izvērtē rēķinu saturu, nepieprasot papildus pierādījumus no apsaimniekotājiem par izrakstīto rēķinu pamatotību vai iegūto naudas līdzekļu izlietojumu. Ja pabalsta pieprasītājs norāda, ka rēķins neatbilst faktiskajai situācijai, viņam kā dzīvokļa īpašniekam ir jāsniedz ziņas par minēto un pierādījumi, kas tās apstiprina. Savukārt pieteicējs nav sniedzis ziņas ne par apsaimniekošanas kārtību mājā, kurā atrodas viņa dzīvokļa īpašums, ne par rēķina saturu vai naudas līdzekļu izlietojumu, lai gan saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta pirmo daļu dzīvokļa īpašniekam ir pienākums piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā, tādēļ ziņām, kas attiecas uz mājas apsaimniekošanu, būtu jābūt dzīvokļa īpašnieka rīcībā.

[4.5] Lietā ir strīds par to, vai pašvaldībai sociālās palīdzības ietvaros Lēmuma pieņemšanas brīdī bija pienākums apmaksāt dzīvojamās mājas apsaimniekošanas izdevumus atbilstoši pieteicēja daļai kopīpašumā.

Atbilstoši Rīgas domes 2004.gada 17.februāra saistošo noteikumu Nr.56 „Par dzīvokļa pabalstu Rīgas iedzīvotājiem" 2.pielikuma 8.punktam, aprēķinot dzīvokļa pabalstu, par citiem pakalpojumiem tiek ierēķināti normatīvie izdevumi atbilstoši īres (apsaimniekošanas izdevumu) un komunālo maksājumu kvītī norādītajai summai un citiem izdevumiem par dzīvokli (t.sk. zemes nomas maksai, nekustamā īpašuma nodoklim un līdz Ls 8 par viena ūdens skaitītāja pārbaudi).

Saskaņā ar minēto noteikumu 2.pielikuma 9.punktu normatīvajos izdevumos par dzīvokli netiek ieskaitīta maksa par kabeļtelevīziju, kā arī izdevumi, kas saistīti ar nama remontdarbiem.

Tiesa atzina, ka pašvaldība normatīvajos izdevumos saistībā ar dzīvokļa pabalsta aprēķināšanu uz Lēmuma pieņemšanas brīdi iekļāva apsaimniekošanas izdevumus, tomēr ne visus izdevumus – netika iekļauti izdevumi, kas saistīti ar nama remontdarbiem.

Tiesa uzskatīja, ka nav būtiski, vai remontdarbi ir plānoti saistībā ar nākotnē veicamajām ēkas uzturēšanas darbībām vai arī tie attiecas uz konkrētajiem remontiem saistībā ar komunālo pakalpojumu sniegšanu, jo remontdarbu izmaksas ir attiecināmas uz konkrētajām apsaimniekošanas izmaksām. Pašvaldība uz Lēmuma pieņemšanas brīdi bija ierobežojusi savu sociālo pakalpojumu paketi, nosakot, ka remontdarbu izmaksas netiek ieskaitītas normatīvajos izdevumos, ko apmaksā pašvaldība sociālās palīdzības ietvaros.

Līdz ar to tiesa atzina, ka iestāde ar Lēmumu ir pamatoti atteikusi iekļaut dzīvokļa pabalstā pieteicēja iemaksu uzkrājumu fondā Ls 5,24 apmērā.

[4.6] Tiesa atsaucās arī uz Rīgas domes 2013.gada 15.janvāra saistošo noteikumu Nr.202 „Par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālajiem pabalstiem Rīgas pilsētas pašvaldībā" pielikuma 1.4.1.apakšpunktu.

Kopš minēto noteikumu spēkā stāšanās brīža (proti, no 2013.gada 22.janvāra) apsaimniekošanas izdevumi tiek ierēķināti dzīvokļa pabalstā, nosakot limitu – ne vairāk kā Ls 3 par 1 m^2.

Izvērtējot pieteicēja prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa atzina, ka atbilstoši Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9.panta ceturtajai daļai normatīvajam aktam vai tā daļai nav atpakaļejoša spēka, izņemot likumā īpaši paredzētus gadījumus.

No Rīgas domes 2013.gada 15.janvāra saistošajiem noteikumiem Nr.202 „Par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālajiem pabalstiem Rīgas pilsētas pašvaldībā" vai kāda cita spēkā esoša normatīvā akta neizriet, ka minētajiem Rīgas domes saistošajiem noteikumiem būtu atpakaļejošs spēks.

Tiesa atsaucās arī uz tiesu praksē nostiprinātajām atziņām, ka gadījumā, kad tiek izlemts jautājums par tāda administratīvā akta izdošanu, kas saistīts ar sociālo palīdzību (tostarp – ar palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā), jāvērtē ir

tās tiesību normas, kas bija spēkā laikā, kad persona attiecīgo palīdzību lūdza (*sk., piemēram, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2011.gada 20.maija sprieduma lietā Nr.SKA-102/2011 5.punktu un 2009.gada 4.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-379 8.punktu*).

Likumdevējs likumā „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" ir iekļāvis mehānismu, kas pašvaldībai piešķir tiesības apzināt personu loku, kurām ir tiesības saņemt sociālo palīdzību, kā arī noteikt, kādā apmērā un konkrēti kādām personu grupām tiek sniegti sociālie pakalpojumi.

Apstāklis, ka spēkā esošais normatīvais regulējums dod tiesības personai saņemt sociālo palīdzību, nevar tikt attiecināts uz notikumiem, kuru brīdī pašvaldība pamatoti un atbilstoši tajā laikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem ierobežoja personas tiesības uz sociālās palīdzības saņemšanu, jo sociālās palīdzības būtība ir konkrētas palīdzības sniegšana periodā, kad personai nav līdzekļu pamatvajadzību apmierināšanai. Sociālā palīdzība nav vērtējama kā personas negūtā peļņa, uzkrājums vai līdzekļi sadzīves apstākļu uzlabošanai.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzina, ka spēkā esošais normatīvais regulējums nav attiecināms uz periodu, kad personai likumdevējs nebija paredzējis tiesības saņemt konkrētu sociālo pakalpojumu.

Tiesa atzina, ka nav konstatējams tiesisks pamats pieteicējam labvēlīga administratīvā akta izdošanai, ar kuru tiktu dzīvokļa pabalsta summā par 2012.gada maiju iekļauta iemaksa uzkrājumu fondā Ls 5,24.

[4.7] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2012.gada 6.novembra lēmumu pieteicējs par pieteikumu par lietas ierosināšanu bija pilnībā atbrīvots no valsts nodevas samaksas.

Ņemot vērā to, ka šajā lietā pieteikums iesniegts par administratīvo aktu sociālās drošības jomā, tad saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 126.panta piekto daļu pieteicējam pieteikuma noraidīšanas gadījumā nav uzliekams pienākums atmaksāt valstij valsts nodevu.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 8.novembra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, norādot, ka tiesa nepareizi piemērojusi tiesību normas, kā arī nepamatoti lielu nozīmi piešķīrusi rēķina formai, nevis saturam.

[6] Rakstveida paskaidrojumā atbildētājs neatzīst pieteicēja iesniegto apelācijas sūdzību, bet piekrīt pirmās instances tiesas 2013.gada 8.novembra spriedumam.

[7] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 8.novembra spriedumā lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi ir konstatēti pareizi, spriedumā ietvertais pamatojums kopumā ir pareizs un pietiekams.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz APL 307.panta ceturto daļu, apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas 2013.gada 8.novembra sprieduma motivācijai (*sk. šā sprieduma [4] punktu*).

[10] Atbildot uz apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem, Administratīvā apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[11] Pieteicēja ieskatā pirmās instances tiesa ir nepareizi piemērojusi tiesību normas, kā arī ir nepamatoti lielu nozīmi piešķīrusi rēķina formai, nevis tā saturam.

Administratīvā apgabaltiesa minētajiem pieteicēja iebildumiem nevar piekrist.

Saskaņā ar APL 7.pantā nostiprināto tiesiskuma principu iestādes un tiesas rīcībai jāatbilst tiesību normām. Iestāde un tiesa darbojas normatīvajos aktos noteikto pilnvaru ietvaros un savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim.

Tas nozīmē, ka iestādei un tiesai ir jāvadās no tiesību normās noteiktā.

Izskatāmajā gadījumā pieteicējs vēlas, lai iestāde ieskaitītu normatīvajos izdevumos par 2012.gada maiju pieteicēja veikto uzkrājumu fonda iemaksu Ls 5,24 apmērā.

Līdz ar to ir jāpārbauda, vai tiesību normas pieļauj šādu iestādes rīcību (*sal. sk., piemēram, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 12.aprīļa spriedumu lietā SKA-118/2007*), kā to ir pareizi norādījusi arī pirmās instances tiesa.

Arī attiecībā uz Lēmumu daļā, ar kuru samazināts pieteicējam dzīvokļa pabalsts par 2012.gada maiju, ir jāpārbauda, vai šāda iestādes rīcība un iestādes sniegtais pamatojums atbilst tiesību normu prasībām.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Administratīvā rajona tiesa 2013.gada 8.novembra spriedumā piemērojamās tiesību normas ir norādījusi pareizi. Tiesa ir pamatoti atsaukusies uz Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3.panta otrajā daļā un likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 25.panta pirmajā daļā noteikto, kā arī uz Rīgas domes 2004.gada 17.februāra saistošo noteikumu Nr.56 „Par dzīvokļa pabalstu Rīgas iedzīvotājiem" *(bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī)* 1.2.apakšpunktu, 2.pielikuma 8. un 9.punktu. Administratīvā rajona tiesa tiesību normu saturu ir interpretējusi pareizi.

Atbilstoši minēto tiesību normu nosacījumiem normatīvo izdevumu summā nav iekļaujamas izmaksas par remontdarbu veikšanu.

No lietas materiāliem Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka SIA „Rusova nami" rēķinā Nr.0022-120510-GER-22 par 2012.gada maija apsaimniekošanas izdevumiem ir norādīts, ka pieteicējam jāveic apmaksa par apsaimniekošanas izdevumu pakalpojumiem Ls 13,05 un iemaksa uzkrājumu fondā Ls 5,24. Pieteicējs norāda, ka iemaksa uzkrājumu fondā patiesībā nebija paredzēta remonta veikšanai. Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka minēto pieteicēja paskaidrojumu par SIA „Rusova nami" izrakstīto rēķinu, t.i., ka rēķinā norādītā informācija nav patiesa, neapstiprina citi lietā esoši pierādījumi, tādēļ šāds pieteicēja paskaidrojums nav atzīstams par pierādījumu lietā, pamatojoties uz APL 161.panta pirmo daļu.

Apgabaltiesa atzīst, ka ir pamatots pirmās instances tiesas secinājums, ka iemaksa uzkrājumu fondā ir uzskatāma par dzīvojamās mājas apsaimniekošanas izdevumiem neatkarīgi no tā, vai iemaksa tiek izmantota nepieciešamo remontdarbu plānošanai, vai arī dzīvojamās mājas (tai skaitā inženiertehnisko komunikāciju un sistēmu) tehniskajai apkopei un kārtējiem remontdarbiem (*sk. Ministru kabineta 2008.gada 9.decembra noteikumu Nr.1014 „Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" 7. un 13.punktu*).

Šajā gadījumā pieteicējs nav iesniedzis pierādījumu tam, ka iemaksa uzkrājumu fondā Ls 5,24 patiesībā bija viņa izdevumi par īri un komunālajiem pakalpojumiem. Pirmās instances tiesa ir pareizi norādījusi, ka jautājumi par nama apsaimniekotāja izrakstītu, iespējams, kļūdainu rēķinu labošanu pieteicējam kā dzīvokļa īpašniekam būtu jārisina ar nama apsaimniekotāju, kurš rīkojas arī pieteicēja kā dzīvokļa īpašnieka interesēs un uzdevumā. Savukārt iestādei šajā gadījumā nav pienākuma iejaukties strīdus attiecībās starp pieteicēju kā dzīvokļa īpašnieku un nama apsaimniekotāju, bet ir pienākums pārliecināties par to, vai pieteicēja iesniegtie dokumenti (tostarp arī pieteicēja iesniegtais SIA „Rusova nami" izrakstītais rēķins Nr.0022-120510-GER-22 par 2012.gada maija apsaimniekošanas izdevumiem) pierāda pieteicēja apmaksātos izdevumus par īri un komunālajiem pakalpojumiem attiecīgajā laika periodā. Savukārt remontdarbu izmaksas Lēmuma pieņemšanas brīdī netika ieskaitītas normatīvajos izdevumos, ko pašvaldība apmaksā sociālās palīdzības ietvaros.

Administratīvā rajona tiesa ir ievērojusi tiesu praksē nostiprināto atziņu, ka, lemjot jautājumu par tāda administratīvā akta izdošanu, kas saistīts ar sociālo palīdzību (tostarp – ar palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā), jāvērtē ir tās tiesību normas, kas bija spēkā laikā, kad persona attiecīgo palīdzību lūdza (*sk., piemēram, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2011.gada 20.maija sprieduma lietā Nr.SKA-102/2011 5.punktu un 2009.gada 4.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-379 8.punktu*). Līdz ar to ir pamatots pirmās instances tiesas secinājums, ka nepastāv tiesisks pamats pieteicēja prasītā labvēlīgā administratīvā akta izdošanai, arī neraugoties uz izmaiņām tiesiskajā regulējumā (*sk. Rīgas domes 2013.gada 15.janvāra saistošo noteikumu Nr.202 „Par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālajiem pabalstiem Rīgas pilsētas pašvaldībā" pielikuma 1.4.1.apakšpunktu*).

Ņemot vērā minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi interpretējusi tiesību normās noteikto un lietā esošos pierādījumus ir novērtējusi pareizi.

[12] APL 126.panta piektā daļa noteic, ka šā panta ceturtajā daļā paredzētais pieteicēja pienākums pieteikuma noraidīšanas gadījumā samaksāt valsts nodevu nav attiecināms uz tiem pieteicējiem, kuri pieteikumu iesnieguši par administratīvo aktu sociālās drošības jomā (..).

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs ir pilnībā atbrīvots no valsts nodevas samaksas par pieteikuma un apelācijas sūdzības iesniegšanu. Izskatāmajā lietā pieteikums ir noraidāms, tomēr, ievērojot to, ka pieteikums ir iesniegts par administratīvo aktu sociālās drošības jomā, pieteicējam nav uzliekams pienākums samaksāt valsts nodevu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta piekto daļu, 307.pantu un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt /M.K./ pieteikumu par Rīgas domes Labklājības departamenta 2012.gada 2.oktobra lēmuma Nr.DL-12-426-ap „Par dzīvokļa pabalsta aprēķinu" atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru dzīvokļa pabalsta aprēķinā tiktu iekļauta pieteicēja maksājumu daļa uzkrājumu fondā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente	R.Paegle
Tiesnesis	M.Birzgalis
Tiesnese	V.Zommere